

א שבת אכל הרבי מליזעסק

שצ"ק פרשת כי תבא כתר-עליון לפ"ק

חצר הקודש ליזענסק קרית גת * אימייל – 10747962372@gmail.com
קו שיעורי תורה ליזענסק * 0747-962-372 שלוחה 0 להשארת הודעה . שיעור בספה"ק נועם אלימלך שלוחה 6
דרשות פרשת השבוע: בלה"ק. שלוחה 5 באידיש. שלוחה 9 שיעור יומי בענייני הפרשה ומועדים. שלוחה 2

אלול .

ימי ההכנה לקבל פני מלכו של עולם באהבה ויראה וכתובה וחתימה טובה בספרן של צדיקים גמורים הרבי הנועם אלימלך. רבי של תורה ויראת שמים מלמד אותנו בפרשת השבוע דרך ה' כראוי וכנכון, אלו"ל ר"ת איך לעשות ולילך ל'התנהג . ונוכל לומר שרמזו לנו בזה איך לעשות להתנהג ולילך בדרכי השם יתברך.

הרבי הנועם אלימלך רבי של תורה ויראת שמים טהורה מלמד אותנו איך כל אחד יכול לעבוד את ה' ולהיות תלמיד חכם בבחינת שבת ומדגיש בדבריו " שתדע נכון שכל ימי החול היה לכם "משנה", פירוש תורה, פירוש עסקיכם מסתמא היה כתורה עצמה כיון שאתם במדריגה זו הקדושה". וכל אחד יכול להשפיע טובה וברכה וזה על ידי שיהיו באחדות בלב ויאהבו אחד את השני. ומוסיף הרבי ללמד אותנו לתרגל אהבת ישראל ומידות טובות בדרך התורה, ומדגיש שמדת הכנעה וענוה הבאים מתוך לימוד הגמרא בזה נקרא האדם בחינת שבת, ומקויים באדם הזה "צדיק גוזר והקב"ה מקיים"

א

והיה כי תבא כו'. נראה לפרש דהנה יש שני מדריגות צדיקים, יש צדיק עובד ה' מיראה כל ימות החול, ובהגיע שבת קודש ניתוסף עליו קדושה יתירה שעובד מאהבה, כי בחינת שבת היא אהבה, ובוא יבוא הצדיק במדריגת אהבה, ויש צדיק שגם בימי החול עובד ה' באהבה, וזה הצדיק נקרא בשם "שבת" כדאיתא בזוהר הקדוש תלמיד חכם נקרא שבת, והיינו כי שבת היא בחינת אהבה, והצדיק הזה ג"כ תמיד בבחינה הזאת לכן ג"כ נקרא שבת.

{וכדי להבין מיהו הצדיק העובד בחינת אהבה ונקרא בשם שבת כותב הרבי בפרשת בשלח וזה לשונו הק': **והיה ביום השביעי והכינו את אשר יביאו**. להיות שכל מי שעובד עבודתו לשמים וכוונתו לטוב כל ימי השבוע בכל מה שעוסק או לומד, אז בהיר הוא בשחקים, ביום בוא יום הששי נתלהב בקרבו אז הבהירות של יום השבת הבא, אף שלא עשה עדיין הכנת יום השבת, רק המעשה של ימי החול ברכו וקדשו ברמ"ח אבריו ושס"ה גידיו להרגיש את יום השבת קודש מיד בהתקרב ביום הששי בבוקר, ונמצא זה הדבר סימן טוב על ימי החול ההוא אם היו בקדושה, ואם היתה עשייתו נוח לשמים ונוח לבריות, כשבא בוקר יום הששי מרגיש קדושת שבת טרם בואו, וזהו "והיה ביום הששי והכינו", פירוש כשיהיה לכם ביום הששי הכנה דרבה אצליכם בפנימיות, "את אשר יביאו", פירוש קודם שתכינו צורכי השבת יהיה לכם הכנה עצמיות, זה הוא סימן, "והיה משנה על אשר ילקטו יום יום", פירוש שתדע נכון שכל ימי החול היה לכם "משנה", פירוש תורה, פירוש עסקיכם מסתמא היה כתורה עצמה כיון שאתם במדריגה זו הקדושה. וק"ל.}

וזהו שאמרו חז"ל "כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים", ר"ל הצדיק שהוא תמיד בבחינת אהבה והוי כמענג עם השבת שמתענגין זה עם זה, כי הוא תמיד בבחינת אהבה כמו השבת, נותנין לו נחלה כו' ר"ל נחל ה', הוא הנחל העליון אשר משם מושך הצדיק השפע לישראל. וזהו דמצינו באלהיו הנביא ז"ל "וישב בנחל כרית והעורבים מביאים לו לחם", ולכאורה למה בחר ה' בעורבים שהם אכזרים על בניהם שהם יביאו לו לחם? וע"פ דברינו הנ"ל כך פירושו, "וישב בנחל" שהיה ממשיך השפעות מנחל העליון, ודרכי העורבים הם הקליפות לטרוף טרף ההשפעות, **אלא העובד ה' מאהבה גם הם ישלימו ויסכימו עמו לבלתי יגעו בהשפעה {כי העובד ה' באהבה רק מברך ולכן מתפלל יתמו חטאים ולא חוטאים, ולכן אפילו האכזריים יוצאים ממידות הרעות שלהם ומסכימים ומתנהגים אחד לשני ואפילו לזולתם בחסד וברחמים}**, וזהו רמז ש"העורבים הביאו לו לחם" ר"ל שגם הקליפות הסכימו עמו. וזהו "כל המענג כו' נותנים לו נחלה", כנ"ל להמשיך השפעות מנחל ה', "בלי מצרים" ר"ל בלי שום קטרוג ומונע.

וזהו "כי תבא" לשון יחיד, דהיינו כשיהיו כל ישראל באחדות, "אשר ה' אלקיך" ר"ל שבכללות ישראל יש שני הבחינות הנ"ל אהבה ויראה, ה' הוא אהבה, ואלקים הוא דין הוא יראה, **אז כשתהיו כולם באחדות {שני סוגי הצדיקים העובדים ביראה והעובדים באהבה} נותן לך נחלה וירשתה, ר"ל אז יהיה הנחל ה' בידך להמשיך השפעות קדושה וברכה לכל ישראל.**

ב

כי תכלה לעשר כו'. נראה לפרש דאיתא בגמרא "לעולם ישליש אדם שנותיו שליש במקרא כו'", יש לומר הפירוש כך, **א.** ד"מקרא" הוא לשון מקריות, דהיינו האדם בהתחלתו בעבודת הבורא ית' אינו אלא במקריות, שלפעמים יתגבר על יצרו ולפעמים יצרו מתגבר עליו ואינו דבר תמידיות, וצריך האדם להתגבר בהדרגה לטהר מחשבותיו עד שיזדככו, דעיקר הוא המחשבה, וזהו שדרשו חז"ל "חמוקי ירכיך למה נמשלו דברי תורה לירך מה ירך בסתר אף דברי תורה בסתר", פירוש מה ירך בסתר רמז על עון קרי הבא לאדם מחמת מחשבות זרות ח"ו והמחשבה הוא בסתר, לזה צריך תשובת המשקל לתקן ע"י דברי תורה בסתר, דהיינו שיעסוק בתורה במחשבה טהורה ולשמה, **וזה בלתי אפשר שיזדכך מחשבותיו בבת אחת כי אם בהדרגה בכל פעם יותר ויותר עד שמן השמים יסייעו לו.** ולכן תחילת עבודת השי"ת [נקרא] מקרא מלשון מקריות כנ"ל. **ב.** ואח"כ צריך לעלות במעלה יתירה דהיינו "שליש במשנה", ר"ל שצריך האדם לכוין בלימודו לעולמות עליונים לשם יחוד כידוע. וזהו לשון משנה דהיינו כפול, לשון (שמות טז, ה) "והיה משנה על אשר ילקוטו כו'", וזהו "שנו חכמים בלשון המשנה" ר"ל ששנו בלשון כזה שהוא משנה כנ"ל, דהיינו שלמדו למטה וכוונתם למעלה ליחד. וזהו "כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עוה"ב" - מובן ממילא כנ"ל.

ג. "שליש בתלמוד" שהוא מידה שאין גדולה הימנה כדאיתא בגמרא, דהיינו הדביקות ואהבה. וזהו רמז שדרשו חז"ל בראשית, בשביל התורה שנקרא ראשית ובשביל ישראל ובשביל ביכורים שנקראים ראשית, והכל אחד, דהנה ה"ביכורים" רמז על הכנעה ושפלות האדם, שצריך להחזיק עצמו במידת ענווה והכנעה אמיתית, כמאמר התנא "הגיע להר הבית אפילו אגריפס המלך נוטל הסל על כתיפו ונכנס", זה היה למען הכנעה, ולזה רמז התנא בלשונו "כיצד מצות ביכורים אדם יורד לתוך שדהו וראה תאנה שבכרה כורך עליה גמי", דהיינו האדם הרוצה לשבר תאוותיו כי לב האדם מתאוה לפרי ראשון וצריך לשבר תאוותיו בזה, "כורך עליה גמי" פירוש יזכור יום המיתה איך יהא מונח בקבר ויצמיח עליו גמי ועשב. ואחר שיבוא האדם למידת הכנעה וענווה אז יראתו ואהבתו שלימה בעבודת הבורא ית', וזה הוא לשון ביכורים כפשוטו לשון בישול וגמר הפרי. וזהו "שליש בתלמוד שאין לך מידה גדולה הימנה".

וכך מורה לנו הרבי בכיה"ק איך ילמוד האדם תלמוד ויבא לידי הכנעה וענוה נכונה וראויה, בהנהגות האדם וזה לשונו: **אלה הדברים אשר יעשה האדם וחי בהם** א. הראשון צריך האדם ללמוד גמרא ופירש"י ותוס' ומפרשים כל אחד לפי השגתו והפוסקים אחריהם, ומתחילה ילמוד שולחן ערוך אורח חיים, וצריך להתפלל להשם יתברך שיבוא על האמת, כי חטאת נעורים של האדם הראשון מסטין עיניו שלא יראה, אף שיכול לפלפל ולהגיד לאחרים דינו אבל הוא בעצמו שוכח ולא מקיימם באמת, לכן צריך האדם להתחרט מאוד על עוונותיו, ולהתבודד עצמו קודם אור היום שאז עת רצון לבכות על גלות השכינה פעמים הרבה עד אין חקר, ויבכה בדמעות, וגם ביום לפעמים יתבודד, ואז יראה בעצמו שעמדו עונותיו נגד עיניו. ויזכור את חטאתיו ועוונותיו ופשעיו כהרים וגבעות אשר מעולם לא זכר אותם אם עשה ככה. ככה יעשה לא פעם ולא שתים ולא מאה פעמים, עד אשר ירחמו עליו מן השמים, ויתפלל להשם יתברך שידריכהו בדרך ויורהו דרכו שלא יבלה חיי חייו, ואז השם יתברך ברחמיו וברוב חסדיו יאיר עיניו באור תורתו הקדושה, ויבין וישכיל תוכן הדבר לעשותו ולקיימו:

וזהו דאיתא בגמרא "הקונה שתי אילנות מביא ואינו קורא כו'", רמז על ב' המדרגות הנ"ל {מקרא ומשנה}, דהיינו האדם אשר עדיין אינו בא והגיע לכל המדרגות הנ"ל כי אם לשנים מהם, והיינו רמז "שני אילנות", ד"אילן" רמז לעולמות עליונים, "והקונה שתי אילנות אין לו קרקע" ר"ל שעדיין אין לו יסוד גמור, "מביא" פירוש באמת הוא מביא אותו הדבר לפני השי"ת, "ואינו קורא" ר"ל שאינו במדרגה זו עדיין שיהיה קורא ונענה מיד מהשי"ת ע"י מעשיו כדרך הצדיק הגוזר אומר ויקם.

אבל "הקונה שלשה אילנות", {דהיינו גמרא-תלמוד} ר"ל שקנה לעצמו כל השלש המדרגות הנ"ל, וזה "קנה קרקע" דהיינו שיש לו יסוד גמור, "מביא וקורא" ע"ד הנ"ל ותגזר אומר ויקם.

וזה כי "תכלה לעשר כו' בשנה השלישית", ר"ל אם תזכה לכלות לגמור "את כל תבואתך", ר"ל מה שאתה מביא לפני השי"ת בעולמות העליונים המכונים בשם "עשר", והוא "בשנה השלישית" שבאת לכל השלש המדרגות הנ"ל, "ונתת ללוי" ר"ל נתן ותתלה הכל שבא לך כל המדרגות הנ"ל ע"י התחברות והתלוות עם צדיקים, "לגר כו'" שהיא מידת ענווה באמת וק"ל.

דברי חיזוק מספה"ק אש קודש מהרבי מפיאסצנא זצוק"ל הי"ד נו"נ להרבי הנועם אלימלך
שכתב בעת הגזרות הקשות בשנות השואה ובדברי תורה אלו התחזק וחיזק את כל השומעים דיירי הגטו
דבורי קודש אלו מאירים ומעוררים לאמונה ובטחון ומצוות התשובה בפרט בחודש אלול

שנת ת"ש, כי תבוא

השקיפה ממעון קדשך וברך את עמך ישראל

איתא בגמרא סנהדרין נ"ט ע"ב דתניא רשב"א אומר חבל על שמש גדול שאבד מן העולם שאלמלא נתקלל נחש, כאו"א מישראל היו מזומנים לו שני נחשים טובים אחד משגרו לצפון ואחד משגרו לדרום להביא לו סנדלפונים טובים ומרגליות טובות וכו', שעפ"פ ק"ל למה דוקא הנחש שממנו כל הדעה יצאה ה' שליח כ"כ טוב לישראל, ולמה אין טובה כזו יוצאת מן שאר הבהמות וחיות, ואם מפני שכשנתקלל הנחש גם הם נתקללו עמו, א"כ עכ"פ למה לא אמרה הגמרא אלמלא נתקלל הנחש היו כל הבהמות וחיות מביאות לנו אבנים טובות ומרגליות רק על הנחש דוקא אמרה.

ואפשר כי איתא בירושלמי פאה פ"א ה"א אומרים לנחש וכו' מה הניי' לך שאתה נושך, ארי, טורף ואוכל זאב טורף ואוכל את מה הניי' (הנאה) יש לך, א"ל וכו' אילולי איתאמר לי מן שמיא נכית, לא הוינא נכית, (אם לא היו אומרים לי בשמים לנשוך לא הייתי נושך) עכ"ל הק'. זאת אומרת שכל החיות טורפות לצורך עצמן והנאתן משא"כ הנחש אינו עושה לצורך עצמו והנאתו, ורמז הוא זה שמי שאינו מכוון במעשיו לעצמו ע"כ טובה גדולה יכולה לצאת ממנו, ורק הקללה שנתקלל היא המניעה, אבל אלמלא נתקלל גם אבנים טובות ומרגליות ה' מביא לישראל.

עוד אפשר כי כשד' נפרע ע"י ח' טורפת שדרכה לאכול בשר, וד' סיבב רק שלא תאכל בשר בהמה וח' רק את האדם ח"ו, אז הדין שמים בדרך הטבע נתלבש, כי כל בעל חי טבעו לאכול ולבקש צרכיו משא"כ כשנפרע ע"י נחש היא התגלות הדין כמו שהוא בלא התלבשות בדרך הטבע, כי אינו מבקש אז לאכול ואין לו הנאה מזה ורק דין כמו שהוא הוא, וזה שאומרת הגמרא כיון שרואין בנחש לאחר שנתקלל התגלות הדין בלא התלבשות, יודעין מזה שאלמלא נתקלל גם הטובה שהיתה ממנו, טובה גדולה שלא כדרך הטבע היתה יוצאת לנו ממנו, ולפי"ז כשרואים שח"ו מענים אותנו ומייסרים בענינים שלהמענה ומיסר אין שום טובה יוצאת מהם, ורק לענה אותנו, שהיא התגלות הדין פלא התלבשות כדרך הטבע, אז יודעים מזה שכאשר נשוב ונתפלל לד' אז גם יושיע ד' לנו בישיעה בהתגלות שלא בדרך הטבע.

ואפשר זה רמז הפסוקים שאמר משה רבנו למה הרעותה וכו' למה זה שלחתי וכו' הרע וכו' כי נודע שהנהגת משה רבינו היתה נסים בלא התלבשות הטבע מים מלמטה ולחם מלמעלה וכו', לכן כשראה מש"ר שאחר שהוא היה השליח לפרעה לגאול את ישראל גזר עליהם גזרה שלא ה' לו שום צורך בה, תבן לא ינתן לעם הזה, חשב שכיון שהוא מש"ר השליח והנהגתו בלא התלבשות הטבע, והישיעה אשר תבא על ידו ג"כ שלא להתלבשות תהי', לכן הגזרות והצרות אשר קודמות לה ג"כ שלא להתלבשות הן, ואמר להקב"ה למה הרעות לעם הזה למה זה שלחתי וכו' הרע לעם הזה, רק רעה להם אף שלא יגיע לו שום צורך מזה, והן שתבא אח"כ ישיעה גדולה שלא להתלבשות, אבל האם יש כח לישראל לסבול צרות כאלו, ויאמר ד' וכו' כי ביד חזקה ישלחם וכו' לכן אמור לבנ"י אני הו', שמעתה יתחיל דין גמור שלא להתלבשות, למצרים ולשונאי ישראל, ולישראל יתגלה הו' ורחמים וחסדים שלא להתלבשות.

והיא גם היכולת של איש הישראלי לחזק עצמו בצרות איומות כאלו, הצרות הן שלא להתלבשות הטבע, דין שלא כדרך הטבע, וגם ההתחזקות היא שלא בדרך הטבע, כי בדרך הטבע א"א להבין איך אפשר להתחזק, לכן ההתחזקות גם מועלת להפוך את הדין לרחמים, כי היא התגלות למעלה מן ההתלבשות,

וזה רמז הפסוקים לא אכלתי באוני וכו' ולא נתתי ממנו למת, ואע"פ שח"ו ה' לי סיבות הללו, אונן, למת ר"ל, מ"מ עשיתי ככל אשר צויתני ופרש"י שמחתי ושימחתי בו, אף שבדרך הטבע א"א להבין איך יכולתי להתחזק ועוד לשמוח, ואפשר מרמז גם לזה, כשראו שאר אנשים שגם בצרות כ"כ גדולות מתחזק, התחזקו גם הם מק"ו בצרותיהם שלא היו כ"כ מרים כמו אלו שלי, וזה שמחתי ובזה שימחתי, לכן השקיפה וכו', (וברך את עמך ישראל) ואמרו חז"ל שבכ"מ השקפה היא לרעה וכאן נתהפכה לטובה, שההתחזקות בעצמה תפעל להפוך מרעה לטובה ולברך את עמך ישראל. וברך את עמך ישראל. עכ"ל ק

טוב עין הוא יבורך וכך כותב הרבי רבי אלעזר בנו הבכור של הרבי הנועם אלימלך בהקדמה. למען כבוד שמך הגדול תעשה ותקיים נא כל הברכות אשר תמיד על פה כבוד אבי מורי הורגלו, להיות מברך ישראל ולמסור נפשו עליהם בכל עת, ולבטל מהם גזירות רעות בתפילתו הנאמנה במסירות נפשו. אבי שבשמים, זכרה נא אלהי לטובה לאבי כל זאת, ותהי נשמתו הקדושה צרורה בצרור החיים עם נשמת אברהם יצחק ויעקב, וחוס ורחם עלינו ופדנו מכל צער, ואדרבה תשמח לבבנו בשמחתך הגדולה ובישיעתך אשר אנחנו מצפים ומיחלים לה תמיד יומם ולילה. כאשר היית עם אבי זה"ה, כן תהיה עמי ועם אחי וריעי אוהבי נפשי, ונזכה לילך גם כן בעקבותיו הקדושים, ואשר תמיד הדריכנו לעבודתך יעמוד לנו לבל נטה ימין ושמאל, אל תעזבנו ואל תשנינו, ונזכה כולנו לקץ הגאולה. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי. אכ"ר

0747-962-372

קו שיעורי תורה ליזענסק

ב"ה . עש"ק פ' כי תבא תשפ"ו

בעזרת הית"ש דרשת מורינו הרב שליט"א

לכבוד ימי הרחמים והסליחות תשפ"ו

יושמעו בקו מיום ראשון י"ז אלול

בלשון רבותינו הק' אידיש בשלוחה 9

בלשון הקודש בשלוחה 5

הכנה ליום הדין והכפרה בתורתו של רבינו הקדוש

הרבי הנועם אלימלך מליזענסק

בשלוחה 6

שיעור ראשון באידיש * ושיעור השני בלשון הקודש

דבר יום ביומו בענינא דיומא כל יום בשלוחה 2

אפשר לשמוע את כל שיעורי מורינו הרב הגה"ח

רבי נח גד ויינטראב שליט"א במערכת קול הלשון

גיליונות א שבת אצל הרבי מליזענסק, היכל הפרשה, באתר דרשו ובאתר לדעת

ובקול הלשון בשיעורי מורינו הרב שליט"א

בברכת התורה ושמחת יום טוב

חייגו האזינו ותהנו

ההנהלה

היכל הפרשה

להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את הנלמד מפסוקי הפרשה {גיליון 60. תבא ט"ז אלול פ"ו}

להבין ולהשכיל

וְתִלְמָדֵם חֲקֵי חַיִּים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנָה בְּלִבָּב שְׁלֵם כִּן תִּתְחַנֵּנוּ וּתְלַמְּדוּ: אָכִינוּ אֶב הַרְחֵמֶן הַמְרַחֵם רַחֵם עָלֵינוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִּינָה לְהִבִּין וּלְהַשְׁכִּיל לְשַׁמֵּעַ לְלַמֹּד וּלְלַמֵּד לְשַׁמֵּר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל דְּבָרֵי־תִלְמוּד תּוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְיִסַּד לִבֵּנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ,

בקשה זו אנחנו אומרים בברכת אהבה רבה. **כדי להבין ולהשכיל בברכה זו** כדאי להתבונן ולהבין את הכפילויות בבקשה זו. א, תחנונו ותלמידנו. ב ללמוד וללמד, ג, ושוב פעם והאר עינינו בתורתך. וכן. א, ותן בלבנו בינה. ב, להבין ולהשכיל. ג, ויחד לבבינו וכו'. וכמו כן. לשמור, לעשות, ולקיים. לכאורה זה אותו משמעות של קיום התורה והמצוות, ובוודאי יש בזה הסבר לא על פי הסוד אלא ביאור מילים ברור {באידיש, עברי טייטש} ועוד המילה "באהבה" חוזרת ונשנית בברכה זו שמונה פעמים, ארבע פעמים שה' אוהב אותנו, וארבע פעמים תפילה שנהאב את האוהב שלנו נכון. וכן, מהו כפל הלשון אבינו אב הרחמן המרחם רחם עלינו ותן וכו'. הרי רחמן נקרא מי שמרחם, ועוד כשהזכרנו אבינו למה היינו צריכים להזכיר אב הרי דבר טבעי הוא שרחמי האב על הבן אפילו כשלא ראוי לכך והסברים מלאים בזה בספרים והיה אפשר לכתוב "אבינו הרחמן תן בלבנו וכו".

ההסבר בזה כך. התורה הקדושה מלמדת אותנו תרי"ג מצוות, והתורה מדגישה שני דברים שורשיים תנאי לקיומם כראוי וכנכון. **דבר ראשון.** אומר רש"י פרשת בהר. כללותיה, פרטותיה, הלכותיה ודקדוקיה, נתנו בסיני. דהיינו **על כל מצוה צריך לעמוד כדי לדעת ולהבין אף את היונאסים הדקים שבה**, ולכן ספרי יסוד כמו החינוך, מביא שרשי המצוה. הרמב"ם. בכל סדרת פרקים בהלכותיו מביא בסופו, סעיף הלכה דברי יראת ה' המשתמעת ממצוה זו. הרמב"ן. כתוב באיגרת הנהגה בהליכות חיים ביום יום "וכאשר תקום מהספר תחפש באשר למדת אם יש בו דבר אשר תוכל לקיימו" פירוש לא רק מה שלמדת עכשיו אלא תתבונן בכל מצוה ומצוה ובכל לימוד ולימוד, מה העומק שבה, שתלמד ממנה התנהגות בחיי היום יום שלך על פי התורה הק'. ובספרו של הרבי הנועם אלימלך ובספה"ק תולדות יעקב יוסף ומאור ושמש, קדושת לוי ודגל מחנה אפרים. כותבים ומפרשים באופן הזה בכל פרשה ופרשה.

דבר שני. לא לוותר על התהליך של המצוה להכניס ללבנו לקיים רצון אוהבינו וללמוד נכון עד כדי הבנה שנוכל ללמד, להבין ששוגג ובדיעבד אין פירושו קיום המצוה אלא אי קבלת העונש וכן על זה הדרך. ולכן בעסק לימוד דברי התורה הק', בדיוק כמו כל עסק מתפללים אנחנו שנזכה שיהיה בשלימות הוא רק כשנעשה את כל התהליך ללא קיצורים וויתורים. ובזה נזכה שתקבל תפילתינו וערבה לה' לימוד תורתנו כמנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות.

צריך שיהיה המתפללים בנוסח ספרד. פרושים מדרכי העולם. הראשון מהפרישות שלא להוציא שקר מפיו, ושלא להיות מקלל את חבריו אפילו בני ביתו בשום פעם, **גם שלא יקפיד עליהם אפילו הקפדה בלב**, ושלא להוציא שבועה מפיו, **ושלא להיות לו קנאה וחמדת ממון**, ומדת גאווה בלתי אפשרי להעלות על הכתב גנותו, "כידוע לכם שאני מוכיח עצמי תמיד ומבייש עצמי ברבים כדי להוציא מכח אל הפועל", ושלא להיות משתכר בשום פעם בשום משקה המשכר כי אם מעט לצורך מה, גם שיהא מרגיש בעצמו באמת שאין לו שום מנוחה מדאגות מצרות ישראל, ולבו כואב ומיצר עליהם מבלי הפוגות, **עד שמגודל הצער בלתי יכול להתאפק מלהתפלל עליהם בינו לבין עצמו**, אף שאינו ראוי והגון בעיני עצמו, **על כללות ישראל**, ואפילו **על שונאיו**, אם לא שיראה מהם שעוברים על מצות עשה או לא תעשה, ועיקר שיהיה למדן על כל פנים גמרא ותוספת ופירוש רש"י, ושאר דרכי הקודש כמבואר בספר עץ חיים, ועיקר אהבת חבירים ודיבוק חבירים.

ואם לאו, חלילה להתפלל בנוסחא הנ"ל, **כי הנה ראיתי אנשים גדולים שהם פרושים מדרכי העולם, אבל הכל בשביל הנאתם.** גם יש לומדים ספרי קבלה ומתפללים בתוך סידור האר"י ז"ל ולומדים בטלית ותפילין אשר אין לך פרישות גדול מזה, **כי באמת הדברים הללו הם טובים, אך שאין בהם פנימיות.**

כה דברי האיש העלוב המונח תחת כפות רגלי הצדיקים הק' אלימלך בן אליעזר ליפמאן זללה"ה

שיעור בספה"ק נועם אלימלך

הרבי הנועם אלימלך רבי של תורה ויראת שמים רבי שמלמד אותנו הליכות חיים במשקפיים של תורה. מסכם לנו בפרשיות אלו מצוות ועניני עבודת השם. בתורה הראשונה מלמד אותנו הרבי שצדיק בחינת שבת זה לא האדם העוצמתי עם נפש גבוהה המדמיין בעצמו שאחרים הם נפש הבהמית והוא משהוא אחר, הוא נפש אלוקית נפש גבוהה. צדיק זה לא תואר. צדיק זה פעולות של רחמים חסד וענוה שאפילו שנולד עם מידת אכזריות כשלשלת הקודש ושרשרת הזהב של העורבים אכזריים משנה את מידותיו לאהבה ורחמים וגם משפיע על אחרים שיתנהגו ברחמים ובאהבה, על ידי שלומדים ממנו כשרואים את התנהגותו.

בתורה השניה. מסכם לנו הרבי את דרכי ההנגה היום יומית של עסק התורה בהתמדה ועומק ההבנה ולימוד המוסר ועבודת המידות. בהדגש על לימוד בהתמדה בגמרא רש"י תוספות והראשונים כמו שכתב בהנהגת האדם וז"ל: הראשון צריך האדם ללמוד גמרא ופירש"י ותוס' ומפרשים כל אחד לפי השגתו והפוסקים אחריהם, ומתחילה ילמוד שולחן ערוך אורח חיים, וצריך להתפלל להשם יתברך שיבוא על האמת, כי חטאת נעורים של האדם הראשון מסטין עיניו שלא יראה, ובפרשת שלח כתב שלימוד התלמוד בעומק ההבנה זה בלבד החיבור החזק של האדם לכסא הכבוד.

ובנוסף לימוד מוסר ותרגול במידות וזה לשונו * אלה הדברים צריך לזהר: מחנופה ומשקרים וליצנות ולשון הרע וקנאה ושנאה ותחרות וכעס וגאווה, ומלהסתכל בנשים, ומלהרבות שיחה עם אשה. * ויעסוק באימה וביראה באיזה ספרי מוסר בכל יום, בראשית חכמה ושל"ה וחובות הלבבות: * צריך האדם לזכך גופו ונפשו בלימוד כנ"ל בלימוד הגמ' ותוס'. גם דברי אגדה שבגמרא המה מסוגלים מאד לזכך נשמתו: * וישמור עצמו מעבירות מהרהורים רעים בכל אופן ואופן: * וישמור עצמו מלשנוא שום אדם מישראל, * ויהיו דבריו בנחת עם בני אדם, ואם משבחין אותו ילך בזריזות ויצטער את עצמו ויאמר מה זה משבחין אותי ואין בי, אילו היו מכירין בשפלותי ושטותי ומעללי ומעשי הרעים, ואיך אשא עיני לפני הבורא יתברך שמו שהוא יודע ורואה מעשי בכל עת ורגע אף על פי כן הוא מרחם עלי בכל דברי: * וזה לשונו בפתקא טבא-בצעטיל קטן:

האדם לא נברא בעולם רק לשבר את הטבע, לכן יזרו את עצמו לתקן מדותיו בשנת י"ח דוקא כמו שאבאר. כגון מי שנולד בטבע של עקשנות, ישבר את טבעו מ' יום רצופים לעשות דוקא להיפך ממה שיעלה במחשבתו. וכן מי שבטבע עצל, ירגיל את עצמו מ' יום רצופים לעשות כל דבר בזריזות, הן בהולך לשכוב על מטתו, הן לקום בבוקר ממשכבו, הן בזריזות לבישת בגדים ונטילת ידים ולנקות את גופו ולילך בזריזות לבית הכנסת תיכף אחר קומו מהספר וכיוצא בהן. וכן מי שטבעו ביישן מהחלק של בושא רעה, ירגיל את עצמו מ' יום להתפלל דוקא בקול רם וכח תנועת אבריו, ולקיים כל עצמותי תאמרנה, ולברך על התורה בקול רם, עד שיעזרוהו מן השמים להסיר הכושה הרעה ממנו. וכן מי שאמרי פיו אינם עולים יפה ומסודר מחמת הרגל טבעו וכלי הדבור שלו, ירגיל את עצמו מ' יום להטות אזנו להדיבורים היוצאים מאליו, הן במילי דעלמא והן במילי דשמיא הן בשעת לימוד, כי הרגל של כל דבר נעשה שלטון. וכן מי שטבעו אינו מתמיד בלימודו, ירגיל את עצמו גם כן מ' יום וילמוד יותר מהרגל שלו, ויסתכל בכל פעם קודם הלימוד בצעטיל קטן שלי, ומשם ואילך מן השמים יעזרוהו להיות מוסיף והולך בשבירת מידות הרעות עד תומם:

א

והיה כי תבא כו'. נראה לפרש דהנה יש שני מדריגות צדיקים, יש צדיק עובד ה' מיראה כל ימות החול, ובהגיע שבת קודש ניתוסף עליו קדושה יתירה שעובד מאהבה, כי בחינת שבת היא אהבה, ובוא יבוא הצדיק במדריגת אהבה, ויש צדיק שגם בימי החול עובד ה' באהבה, וזה הצדיק נקרא בשם "שבת" כדאיתא בזוהר הקדוש תלמיד חכם נקרא שבת, והיינו כי שבת היא בחינת אהבה, והצדיק הזה ג"כ תמיד בבחינה הזאת לכן ג"כ נקרא שבת.

וזהו שאמרו חז"ל "כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים", ר"ל הצדיק שהוא תמיד בבחינת אהבה והוי כמענג עם השבת שמתענגין זה עם זה, כי הוא תמיד בבחינת אהבה כמו השבת, נותנין לו נחלה כו' ר"ל נחל ה', הוא הנחל העליון אשר משם מושך הצדיק השפע לישראל. וזהו דמצינו באלוהי הנביא ז"ל "וישב בנחל כרית והעורבים מביאים לו לחם", ולכאורה למה בחר ה' בעורבים שהם אכזרים על בניהם שהם יביאו לו לחם? וע"פ דברינו הנ"ל כך פירושו, "וישב בנחל" שהיה ממשיך השפעות מנחל העליון, ודרכי העורבים הם הקליפות לטרופ טרף ההשפעות, אלא העובד ה' מאהבה גם הם ישלימו ויסכימו עמו לבלתי יגעו בהשפעה, וזהו רמז ש"העורבים הביאו לו לחם" ר"ל שגם הקליפות הסכימו עמו. וזהו "כל המענג כו' נותנים לו נחלה", כנ"ל להמשיך השפעות מנחל ה', "בלי מצרים" ר"ל בלי שום קטרוג ומונע. **וזהו "כי תבא" לשון יחיד, דהיינו כשיהיו כל ישראל באחדות,** "אשר ה' אלקיך" ר"ל שבכללות ישראל יש שני הבחינות הנ"ל אהבה ויראה, ה' הוא אהבה, ואלקים הוא דין הוא יראה, אז כשתהיו כולם באחדות "נותן לך נחלה וירשתה", ר"ל אז יהיה הנחל ה' בידך להמשיך השפעות קדושה וברכה לכל ישראל.

ב

כי תכלה לעשר כו'. נראה לפרש, איתא בגמרא לעולם ישליש אדם שנותניו שליש במקרא כו', יש לומר הפירוש כך, **שליש במקרא.** "מקרא" הוא לשון מקריות, דהיינו האדם בהתחלתו בעבודת הבורא ית' אינו אלא במקריות, שלפעמים יתגבר על יצרו ולפעמים יצרו מתגבר עליו ואינו דבר תמידיות, וצריך האדם להתגבר בהדרגה לטהר מחשבותיו עד שיזדככו, דעיקר הוא המחשבה, וזהו שדרשו חז"ל "חמוקי ירכיך למה נמשלו דברי תורה לירך מה ירך בסתר אף דברי תורה בסתר", פירוש מה ירך בסתר רמז על עון קרי הבא לאדם מחמת מחשבות זרות ח"ו והמחשבה הוא בסתר, לזה צריך תשובת המשקל לתקן ע"י דברי תורה בסתר, דהיינו שיעסוק

בתורה במחשבה טהורה ולשמה, וזה בלתי אפשר שיזדכך מחשבותיו בבת אחת כי אם בהדרגה בכל פעם יותר ויותר עד שמן השמים יסייעו לו. ולכן תחילת עבודת השי"ת [נקרא] מקרא מלשון מקריות כנ"ל.

ואח"כ צריך לעלות במעלה יתירה דהיינו שלישי במשנה, ר"ל שצריך האדם לכוין בלימודו לעולמות עליונים לשם יחוד כידוע. וזהו לשון משנה דהיינו כפול, לשון שמות טז, ה' "והיה משנה על אשר ילקוטו כו", וזהו שנו חכמים בלשון המשנה ר"ל ששנו בלשון כזה שהוא משנה כנ"ל, דהיינו שלמדו למטה וכוונתם למעלה ליחד. וזהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עזה"ב - מובן ממילא כנ"ל.

"שליש בתלמוד" שהוא מידה שאין גדולה הימנה כדאיתא בגמרא, דהיינו הדביקות ואהבה. וזהו רמז שדרשו חז"ל "בראשית, בשביל התורה שנקרא ראשית ובשביל ישראל ובשביל ביכורים שנקראים ראשית", והכל אחד, דהנה ה"ביכורים" רמז על הכנעה ושפלות האדם, שצריך להחזיק עצמו במידת ענוה והכנעה אמיתית, כמאמר התנא "הגיע להר הבית אפילו אגריפס המלך נוטל הסל על כתיפו ונכנס", זה היה למען הכנעה, ולזה רמז התנא בלשון "כיצד מצות ביכורים אדם יורד לתוך שדה וראה תאנה שבכרה כורך עליה גמי", דהיינו האדם הרוצה לשבר תאוותיו כי לב האדם מתאוה לפרי ראשון וצריך לשבר תאוותיו בזה, "כורך עליה גמי" פירוש יזכור יום המיתה איך יהא מונח בקבר ויצמיח עליו גמי ועשב. ואחר שיבוא האדם למידת הכנעה וענוה אז יראתו ואהבתו שלמה בעבודת הבורא ית', וזה הוא לשון ביכורים כפשוטו לשון בישול וגמר הפרי. וזהו שלישי בתלמוד שאין לך מידה גדולה הימנה.

וזהו דאיתא בגמרא "הקונה שתי אילנות מביא ואינו קורא כו", רמז על ב' המדרגות הנ"ל, דהיינו האדם אשר עדיין אינו בא והגיע לכל המדרגות הנ"ל כי אם לשנים מהם, והיינו רמז "שני אילנות", ד"אילן" רמז לעולמות עליונים, "הקונה שתי אילנות אין לו קרקע" ר"ל שעדיין אין לו יסוד גמור, "מביא" פירוש באמת הוא מביא אותו הדבר לפני השי"ת, "ואינו קורא" ר"ל שאינו במדרגה זו עדיין שיהיה קורא ונענה מיד מהשי"ת ע"י מעשיו כדרך הצדיק הגוזר אומר ויקם. אבל "הקונה שלשה אילנות", ר"ל שקנה לעצמו כל השלש המדרגות הנ"ל, וזה "קנה קרקע" דהיינו שיש לו יסוד גמור, "מביא וקורא" ע"ד הנ"ל ותגזר אומר ויקם.

וזה כי "תכלה לעשר כו' בשנה השלישית", ר"ל אם תזכה לכלות לגמור "את כל תבואתך", ר"ל מה שאתה מביא לפני השי"ת בעולמות העליונים המכונים בשם "עשר", והוא "בשנה השלישית" שבאת לכל השלש המדרגות הנ"ל, "ונתת ללוי" ר"ל תתן ותתלה הכל שבא לך כל המדרגות הנ"ל ע"י התחברות והתלוות עם צדיקים, "לגר כו'" שהיא מידת ענוה באמת וק"ל.

פרשת השבוע: תשובה וי"ג מכילין דרחמי

בפרשתינו לומדים אנחנו על מצוות הפרשת והבאת ביכורים. ומצות הבאת הביכורים יש בה שתי התקרבויות ודביקות מושלמת באותו זמן להקב"ה בבחינת אצילות דאצילות. אצילות, מפרש בספ"ק קדושת לוי שפירושו, אצלו יתברך. וזה בכל אדם כל יום בשעת התפילה בין מכובד ובין מכובד גדול מאוד, וכל שכן אצל האדם הפשוט כדכתיב ולענוים יתן חן אצל הקב"ה. הבאת הביכורים נעשית בבית המקדש על יד המזבח ושם אומר המביא וידוי אין לך קרבת אלוקים בבחינת אצילות דאצילות יותר מזה.

אנחנו עומדים היום באמצע חודש אלול חודש של התעוררות מיוחדת בתשובה ומבאר בספ"ק ישמח ישראל, על מה שדורשים אלול ר"ת אני לדודי ודודי לי מובא בסידור הרב מלאדי, שהענין הוא בהמשך הפסוק הרועה בשושנים, שהשושנה יש לה י'ג עלים רמז ל'ג מידות של רחמים המתעוררים בחודש אלול, וההסבר בזה שהאדם בחודש אלול ילמד בספר הקדוש תומר דבורה וידע ויבין איך להתנהג ב'ג מידות של רחמים ועל ידי זה יזכה לעורר רחמים העליונים שבאמת יוכל לעמוד בנסיון ולקיים את ה'ג מידות של רחמים. עכ"ד.

המתנהג ב'ג מידות של רחמים מקיים מצות דביקות בהשם וזוכה למדרגת אצילות דאצילות כל הזמן ולא רק לעתים רחוקות. **והנה הבאנו מפרי ליקוטי השושנה דברי הקודש של הרבי הנועם אלימלך** המלמד אותנו עוד כמה פרטים בעבודת השם בעניני תשובה וי"ג מכילין דרחמי. וזה לשון קדשו:

ר' ישמעאל אומר בשלש עשרה מידות כו'. נ"ל דהנה השם יתברך ברוך הוא נתן לנו שלש עשרה מידות, ואנחנו צריכים להכניס את השלש עשרה מידות בהתורה שיהא התורה נדרשת בהן, דהיינו שתהא לימודינו בתורתנו הקדושה לעורר את השלש עשרה מידות שיידרשו על ידי התורה. ועל ידי איזה פעולה נוכל לבוא לזה? ואמר "מגזירה שוה" פירוש כל מה שגזר השם יתברך בעולמו, הן הרוחניות הן דברים גשמיים, יהא הכל שוה לעבודת הבורא יתברך שמו, להכניס כל הגשמיים אל הקדושה. "מקל וחומר" פירוש הן עבירה קלה יהיה בעיניו כחמורה, וירגיל את עצמו תמיד בלי שום הפסק עד שיוטבע אצלו בטבע עד בלתי אפשרי לדבר בדברים בטלים.

וזהו דאיתא "מרגלית טובה היתה תלויה בצוארו של אברהם אבינו", פירוש "מרגלית" מלשון הרגל נעשה טבע, "היתה תלויה בצוארו" שמשם יוצא הדיבור, והיה ההרגל בצוארו בדיבורו שלא לדבר כי אם דברים טובים הנוגעים ליראת ד' ולתורתו הקדושה, "ואחר כך תלאה בגלגל חמה", דהנה השמש כשם שהיא מאירה בעולם הזה כך היא מאירה בעולמות העליונים, ובעולם הזה נקראת שמש, שהיא משמשת בעולם, ובעולם העליון נקראת חמה שהיא לשון חימום ודביקות, שמה שמאירה בעולם הזה היא בגשמיים נגד ההארה שבעולם העליון, וזהו "ותלאה בגלגל חמה" דהיינו שלימד את דורו אחריו שיעשו כמוהו, להרגיל את עצמם עד שיוטבע הדבר בטבע להכניס כל דברי הגשמי אל הקדושה, דהיינו להתנהג בכל זה עד התגלגלות הדבר שיבוא לחימום וקדושה ודביקות בטבע,

"שכל הרואה בו מיד נתרפא" ופירושו כל מי שרואה ומאמין לזה מיד נתרפא, וזהו "וחם השמש ונמס" פירוש "השמש" שהוא הגשמי כנ"ל, הביאו לחימום ודבקות כנ"ל, "ונמס" שנבלע באברים, שהיה הכל רוחניות. וזהו "אשריכם כלים שנכנסתם בטומאה ויצאתם בטהרה" פירוש דאברי האדם הן נקרא כלים, ובהתחלתו של הצדיק להרגיל את עצמו כנ"ל בכל דברי גשמי, הוא בעיניו כדבר טמא, על דרך שאמרו חז"ל "בגדי עם הארץ מדרס לפרושים", כו', אך אחר כך בהרגיל את עצמו שיהא לו לטבעיות, בודאי הוא טהרה וקדושה גדולה בהמשכתו בכל דבר גשמי קדושת הבורא יתברך שמו.

וזהו "שלא כמידת הקדוש ברוך הוא מידת בשר ודם, מידת הקדוש ברוך הוא כלי מלא מחזיק ריקן אינו מחזיק, ומידת בשר ודם להיפוך". ויבואר גם כן על פי הפסוק "וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן", פירוש שאנחנו צריכים להמשיך ולהביא את הבורא ברוך הוא בכל העולמות, וזהו "אמן ואמן" דהיינו בעולם התחתון ובעולם העליון. וזהו "כלי מלא" פירוש הצדיק כזה שהוא כלי, דהיינו כל אבריו הן קדושים ומטהרים כנ"ל, שכבר הוטבע בטבע שבכל דברי הגשמי הוא מכניס וממלא כבוד ה' וקדושתו, "מחזיק" פירוש על ידי זה הוא מחזיק טובה לישראל להיותם מלאים ושבעים כל טוב, "וריקן אינו מחזיק" פירוש אם הוא להיפך חלילה שאינם ממשיכים את כבודו לכל העולמות, אזי אינו מחזיק חלילה,

"ומדת בשר ודם הוא להיפך", "מלא" פירוש אם הוא מלא וחשוב בעיניו שיש בו חכמה ומעלות, זה "אינו מחזיק" אין יכול להחזיק טובה לכל ישראל, דהיינו שבלתי אפשר שיבוא טובה על ידו, "ריקן מחזיק" פירוש מי שהוא בעיניו ריקן ושפל ואינו נחשב בעיניו לכלום, זה יכול להחזיק טובה לכל ישראל, להשפיע להם כל מיני שפע וברכה וחיים ולמלאותם כל טוב. וזהו "אל יתפלל במקום גבוה" פירוש אל יחזיק את עצמו בגבהות, אלא "במקום נמוך" פירוש שיהא בהכנעה גדולה כנ"ל.

ועל פי הנ"ל יפורש גם כן הפסוק בפרשת משפטים "ויראו את אלקים" וגו', פירוש שהיו תמיד מסתכלים ורואים בכל מעשיהן, אפילו בגשמיותן היו משגיחים על עצמם שיהיה לה', והיינו "ויראו את אלקים" פירוש על אלקים, והיו מרגילים את עצמם עד כי "ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר", דהעולם הזה נקרא "רגליו" כמו שנאמר "השמים כסאי והארץ הדום רגליו", והן היו פועלים שכל מה שבעולם הזה, דהיינו אפילו הגשמיות, היו מכניסים אל הקדושה, והיינו "תחת רגליו" נעשו "כלבנת הספיר" כנ"ל.

אך שיש צדיקים שצריכים סעד לתומכם אל כל הנ"ל, ויש צדיקים שאין צריכים סעד, היינו אותן הצדיקים שנשמטן הוא מעולם האצילות, וזהו "ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו" היינו כנ"ל אותן הצדיקים שהיה להן נשמה מעולם אצילות, לא היה צריך השם יתברך לשלוח ידו להם לתומכם בידו, רק שהן עצמם היו יכולין לעשות כל זה בלי סעד ותומך, "ויאכלו וישתו ויחזו אלקים" היינו שאפילו אכילתן ושתייתן היו מביאין אל הקדושה.

פרקי אבות

מנהג בכל תפוצות ישראל לומר לפני הלימוד פרקי אבות משנת כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב. הרבי בליקוטי שושנה מלמד אותנו שזה משנה שמעוררת אותנו מאוד בעבודת השם ומסביר לנו הרבי בטוב טעם ודעת את הפירוש. וזלה"ק:

כל ישראל וכו' שנאמר ועמך כולם צדיקים לעולם ירשו ארץ. דהנה הצדיקים העובדים ד' באמת, הם כמו הסרסור שבין המוכר והלוקח, כמו כן הצדיקים הם הסרסורים בין התורה הקדושה ובין הקב"ה להביא ולהעלות התורה לפניו יתברך, דהצדיק הוא דבוק תמיד בקודשא בריך הוא ובתורתו, וזהו "וירא אליו ד'" ולא נאמר אל אברהם, לרמז במלת "אליו" דהיינו להדבוק אליו ית' תמיד, הוא הצדיק האמיתי שהוא דבוק בו יתברך. והנה דרך הסרסור הרוצה לסרסר ללוקח ולהביא לו סחורה, צריך להניח את הקונה ולילך מאיתו ומבקש ממנו שיעמוד וימתין על ביאתו עם הסחורה. ודומה לזה היה אצל אברהם, אף על פי שהוא היה הסרסור האמיתי בין התורה הקדושה ובינו יתברך ויתעלה, והיה דבוק אליו יתברך, נאמר בו "אדני אל נא תעבור מעל עבדך" פירוש שאמר להקב"ה המתן עד שאכניס כו', דהצדיק רשות לו להפסיק מדבקתו יתברך כדי לילך ולקיים מצוותיו. וזהו שאמרו חז"ל על פסוק בירמיהו (קפיטל ט"ז) "ואותי עזבו ואת תורת לא שמרו" הלאי אותי עזבו ותורתי שמרו, דלכאורה אינו מובן כלל הלאי אותי עזבו, ויש לכונן בדבריהם כדברינו הנ"ל, הלאי אותי עזבו, שיפסיקו עצמם מהיותם דבוקים לי, ותורתי שמרו רצה לומר למען ישמרו תורתי שילכו ויקיימו מצוותי כנ"ל.

והנה כל עניני עולם הזה הנמצאים בעולם כולו, הכל לכבודו ברא, שהכל הוא משל ומליצה להבין בהם איזה מוסר השכל והתורה הקדושה, ומי שזיכהו השם בלב בינה להבין ולהשכיל, אזי מכל דבר בעולם יש כיון להבין משל ומליצה אל התורה הקדושה וליראתו יתברך. וזה שאמר דוד המלך עליו השלום "ואהי להם למשל" כו', דהנה דוד המלך עליו השלום ידע בעצמו בהנהגתו בתורה שהוא אינו כמו משל לבני אדם שעל ידו ישכילו איזו משל אל התורה, כי הוא עצמו היה בו כל התורה, ואינו כמו שאר בני אדם העוסקים בעניני עולם הזה אשר מהם יוכל איש משכיל ליקח משל אל התורה הנ"ל, ולהבין מוסר איך הוא מתחזק בעניני עולם הזה על אחת כמה וכמה שיש להתחזק בעניני עולם הבא וכדומה, לא כן היה דוד, וזהו "ואהי להם למשל" רצה לומר ששונאיו היו מחזיקים אותו למשל, דהיינו שהיו אומרים עליו שהוא איש שפל חלילה ומשוקע בכל עניני עולם הזה, ואמר דוד אם הייתי להם למשל שעל ידי ישכילו ויקחו ממני איזה משל אל התורה הקדושה או לאיזה מוסר, היה טוב. "אך ישיחו בי יושבי שער" כו' רצה לומר שגם זה שמחזיקים אותי למשל אינו מועיל להם אפילו ליקח ממני משל, והם יושבי שער ושותי שכר.

וזהו "ועמך כולם צדיקים לעולם", דהנה יש ג' מדרגות: עולם נפש שנה. עולם, היא המדריגה עליונה, והיינו "לעולם" רצה לומר למדריגה עליונה. "ירשו ארץ" הם מעלים כל הארציות אשר בזה העולם. והבן.

בברכת טוב עין הוא יבורך שבת שלום ומבורך

נח גד וינטראב במהרי"ד זצוק"ל

7660090@gmail.com